

Výročná správa neziskovej organizácie Trojlistok v roku 2016

A. VÝVOJ ÚČTOVNEJ JEDNOTKY, STAV V KTOROM SA NACHÁDZA, VÝZNAMNÉ RIZIKÁ A NEISTOTY

Charakteristika činnosti organizácie v roku 2016

Nezisková organizácia Trojlistok, sa v roku 2016 poskytovaním sociálnych služieb zameriavala hlavne na pomoc pri riešení nepriaznivých životných situácií, v ktorých sa ocitajú fyzické osoby závislé od psychoaktívnych látok a škodlivých činností. Organizácia svoje poslanie aj v roku 2016 konštruovala v kontexte realizácie individuálnej a skupinovej sociálnej práce na úrovni mesta Prešov a na úrovni Prešovského kraja, pre osoby, ktoré boli v nepriaznivej sociálnej situácii, predovšetkým z dôvodu ohrozenia sociálne rizikovým správaním v súvislosti s užívaním psychoaktívnych látok a iných foriem závislého správania.

V súlade s aktuálnou *Koncepciou rozvoja sociálnych služieb na území Prešovského kraja* a prebiehajúcim procesom deinštitucionalizácie sociálnych služieb, **hlavným zámerom** organizácie v roku 2016 bolo predovšetkým ambulantnou a terénnou formou sociálnych služieb, na základe komplexity implementovaných prístupov, realizovať pre klientky a klientov a ich rodiny alebo blízke osoby individuálne a skupinové sociálne poradenstvo, psychologické poradenstvo, skupinové programy, krízové intervencie, opatrenia sociálnoprávnej ochrany a aktivity primárnej prevencie zamerané na psychosociálnu prevenciu vzniku, rozvoja, prehlbovania a opakovania sociálno – patologického správania z dôvodu rôznych foriem závislosti

Organizácia svoju činnosť v systéme starostlivosti i závislé osoby v roku 2016 statusovala ako **následnú starostlivosť**. Klientelu organizácie tvorili fyzické osoby, ich rodinné systémy i ich blízke osoby, sociálne prostredie, nachádzajúce sa v nepriaznivej sociálnej situácii, podľa § 2, ods. 3b Zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

Oblasti svojho pôsobenia má organizácia zadefinované vo svojich troch registrovaných službách, podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 445/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní / živnostenský zákon / v znení neskorších predpisov.

- *špecializované sociálne poradenstvo* / podľa § 19 odst. 3 zákona o sociálnych službách /
- *terénna sociálna služba krízovej intervencie* / podľa § 24 a zákona o sociálnych službách /
- *komunitné centrum* / podľa § 24 d zákona o sociálnych službách

V organizácii jednotlivé zamestnankyne a zamestnanci v roku 2016, spĺňali kvalifikačné predpoklady v zmysle zákona o sociálnych službách a zákona č. 219/2014 Z.z. o sociálnej práci a o podmienkach na výkon niektorých odborných činností v oblasti sociálnych vecí a rodiny, prípadne z iných záväzných predpisov pri realizácii schválených zámerov a podporovanej činnosti organizácie.

Vzhľadom na fakt že v roku 2016 organizácia zaznamenala výrazný nárast dopytu po sociálnych službách organizáciu vyvstala akútna potreba stabilizácie personálneho zabezpečenia poskytovaných a plánovaných sociálnych služieb. Preto organizácia umožnila profesionálny rast svojich zamestnankýň a zamestnancov vo vzťahu k ďalšiemu vzdelávaniu a účasti na programoch supervízie. Zásadným faktorom stabilizácie pracovného tímu však bola snaha o dlhodobú finančnú udržateľnosť jednotlivých pracovných pozícií.

Zamestnankyne a zamestnanci organizácie podľa poskytovaných druhov sociálnych služieb v roku 2016:

<u>Druh sociálnej služby</u>	<u>personálne zabezpečenie</u>
Špecializované sociálne poradenstvo	2 špecializované sociálne poradkyne
Psychologické poradenstvo	1 poradenská psychologička
Krízová intervencia	1 sociálna poradkyňa
	1 psychologička
Kodependentná starostlivosť	1 sociálna poradkyňa
Primárna prevencia	1 psychologička
	1 psychológ

Internetová poradňa, ktorú organizácia zabezpečuje od 1.7.2016, odborne zabezpečujú zamestnankyne a zamestnanci týchto odborností: špecializovaná sociálna poradkyňa, psychologička, krízová poradkyňa a právnik.

Zamestnankyne a zamestnanci v roku 2016 poskytovali formou ambulantnej sociálnej práce tri hlavné programy starostlivosti, obsah ktorých organizácia statusovala v ich názve:

- *Program celostného manažmentu pomoci závislým osobám*
- *Program celostného manažmentu pomoci mladým dospelým osobám s látkovou a nelátkovou závislosťou*
- *Program celostného manažmentu pomoci kodependentným osobám*

V roku 2016 organizácia systematicky pracovala s dobrovoľníkmi a dobrovoľníkmi v oblasti prevencie látkových a nelátkových závislostí, predovšetkým so študentkami a študentmi Prešovskej univerzity v Prešove, Filozofickej fakulty, Inštitútu edukológie a sociálnej práce a Inštitútu psychológie, kde je už niekoľko rokov prezentovaná úspešná spolupráca, čo potvrdzuje fakt, že organizácia je držiteľom *Štandardov kvality manažmentu dobrovoľníčok a dobrovoľníkov*.

V oblasti ohrozenia a neistoty poskytovaných sociálnych služieb organizácia, na základe realizovanej SWOT analýzy, v rámci prípravy stratégie smerovania poskytovania sociálnych služieb organizácia identifikovala tieto oblasti ohrozenia:

- nedostatok finančných zdrojov pre zabezpečenie poskytovaných služieb
- administratívna preťaženosť služieb
- nedostatok časového fondu k dispozícii na individuálnu prácu s klientelou
- nárast počtu osôb v rámci dopytu po poskytnutí sociálnej služby, špecificky v roku 2016, nárast mladistvej klientely.

Počet evidovaných klientok a klientov k 31.12.2016: 236 osôb

Počet dlhodobých klientok a klientov v rámci zaradenia do programu v jednotlivých druhoch poskytovaných služieb:

Rok	počet osôb
2013	77
2014	112
2015	148
2016	172

Počet osôb, ktorým bola poskytnutá sociálna služba formou **internetovej poradne**: 46 osôb.

Počet osôb, ktorým bola poskytnutá sociálna služba v rámci primárnej prevencie:

v školskom systéme: 621 osôb
vo väzenskom: 66 osôb

Spolu: 687 osôb

Finančné ukazovatele

Prehľad významných príjmov a nákladov z hlavnej činnosti v rokoch 2013 – 2016 v eur

Rok	Dotácia	Príspevky a dary	Celkové výnosy	Mzdové náklady	Celkové náklady	Rozdiel výnosov a nákladov
2013	7.102	4.356	11.458	15.829	23.554	- 12.096
2014	22.452	5.529	28.600	24.346	35.492	- 6.892
2015	35.595	2.379	38.792	39.094	52.733	- 13.941
2016	27.161	2.678	36.776	33.579	42.323	- 5.547

B. UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU, KTORÉ NASTALI PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA, ZA KTORÉ SA ZOSTAVUJE VÝROČNÁ SPRÁVA

Po termíne 31. decembra 2016 nenastali žiadne udalosti, ktoré majú významný vplyv na verné zobrazenie skutočností, ktoré sú predmetom účtovníctva.

Činnosť organizácia realizuje bez zásadných zmien v obsahu a smerovania, pričom organizácia zachovala podmienky na realizáciu činností špecializovaného sociálneho poradenstva, terénnej sociálnej služby krízovej intervencie. Organizácia výrazne obmedzila po 31.12.2016 činnosť komunitného centra vzhľadom na skutočnosť, že túto činnosť nám nepodporilo ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny, čo sme v projektovej výzve uvádzali a splnili sme všetky podmienky. Oproti tomu organizácia reagovala na alarmujúci dopyt po sociálnej službe pre mladistvú klientelu a svoju činnosť rozšírila o výkon opatrení podľa § 11 ods.1 pís.c zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pre výkon ktorej získala aj štátnu akreditáciu.

Zároveň sa organizácia v období január až jún 2017 uchádzala o finančnú podporu formou podania dvoch projektov, z ktorých jeden má charakter dopytového projektu. V oboch prípadoch očakávame úspešný výsledok. Rovnako v období január až apríl 2016, uzavrela zmluvy o financovaní sociálnych služieb s Prešovským samosprávnym krajom a mestom Prešov, v tomto akte nastali oproti minulým obdobiam značné zmeny, ktoré znamenajú pre organizáciu výrazne vyššie finančné príspevky, čo dáva oprávnený predpoklad istej finančnej stabilizácii organizácie v roku 2017.

C. PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ ČINNOSTI ÚČTOVNEJ JEDNOTKY

V priebehu roku 2017 je zachovaná zásadná činnosť v zmysle dlhodobých cieľov a zámerov organizácie. Z hľadiska financovania to umožňujú už uzatvorené zmluvy s Prešovským samosprávnym krajom a mestom Prešov o poskytovaní finančných príspevkov.

Vzhľadom k nárastu dopytu po sociálnych službách organizácie /špecializované sociálne poradenstvo, terénna sociálna služba krízovej intervencie i opatrenia sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately/ je vysoká pravdepodobnosť doplnenia a stabilizácie personálneho zabezpečenia projektovaných a plánovaných služieb. Preto organizácia umožní profesionálny rast zamestnankýň a zamestnancov vo vzťahu k ďalšiemu vzdelávaniu, účasti na stážach a účasti na programoch supervízií. Jedným z kľúčových faktorov stabilizácie zamestnancov je dlhodobá udržateľnosť poskytovaných sociálnych služieb, a preto organizácia plánuje kompetenčnú diferenciaciu vo vzťahu k jednotlivým poskytovaným sociálnym službám, ktorá bude smerovať k posilneniu finančného manažmentu organizácie.

D. NÁKLADY NA ČINNOSŤ V OBLASTI VÝSKUMU A VÝVOJA

Organizácia nerealizuje výskum a vývoj.

E. ÚDAJE O VLASTNÝCH AKCIÁCH A INÝCH PODIELOCH

Organizácia nie je vlastníkom akcií a ani nemá obchodné podiely v iných subjektoch.

F. NÁVRH NA ROZDELENIE ZISKU ALEBO VYROVNANIE STRATY

O vysporiadaní výsledku hospodárenia za účtovné obdobie roku 2015, ktorý má mínusový charakter – 13.941 eur rozhodne správna rada organizácie.

Návrh organizácie bude smerovať k preúčtovaniu výsledku hospodárenia ako nevysporiadaný výsledok hospodárenia z minulých rokov vo výške – 13.941 eur.

G. ZLOŽKY ORGANIZÁCIE V ZAHRANIČÍ

Účtovná jednotka nemá žiadne organizačné zložky v zahraničí.

H. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Účtovná jednotka – organizácia nevykonáva žiadnu činnosť, ktorá by mala, či znamenala negatívny vplyv na životné prostredie. Tuhý komunálny odpad organizácie je prechodne zhromažďovaný v kontajneri na stanovišti, na dvore prenajímateľa nebytových priestorov COOP Jednota Prešov. Odvoz odpadu je zabezpečovaný týmto prenajímateľom jedenkrát týždenne. V priestoroch organizácie je k dispozícii dostatok

odpadových košov. V priestoroch na osobnú hygienu sú ľahko udržiavateľné nádoby, ktoré sa vysypávajú denne. Objekt je odkanalizovaný do verejnej kanalizácie mesta Prešov.

ZÁVER

V roku 2016 bola realizovaná v organizácii individuálna a skupinová sociálna práca v oblasti poskytovania registrovaných sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva, terénnej služby krízovej intervencie a komunitného centra, predovšetkým na úrovni mesta Prešov a obcí a miest širšieho regiónu, pre klientky a klientov a rodinné systémy týchto osôb, ktoré boli v ohrození svojim rizikovým správaním vo vzťahu k užívaniu psychoaktívnych látok či závislosti od nich.

Pri kvalifikovanom porovnávaní počtu klientok a klientov hodnoteného obdobia roku 2016, organizácia ako poskytovateľ sociálnych služieb špecializovaného sociálneho poradenstva, terénnej sociálnej služby krízovej intervencie a komunitného centra v oblasti látkových a nelátkových závislostí zaznamenala nárast počtu klientok a klientov a k tomu adekvátny nárast poskytovaných sociálnych služieb. Nárast klientely bol najvýraznejší u mladistvých a mladistvých dospelých osôb.

Zhodnotenie prínosov, či úspechov organizácie v roku 2016 môže reprezentovať tieto oblasti:

- sociálne služby špecializovaného sociálneho poradenstva, terénnej sociálnej služby, krízovej intervencie sú vyhľadávané klientkami a klientmi a ich rodinnými príslušníkmi
- v oblasti hodnotenia úspešnosti realizovaných služieb organizácia zaznamenala u svojej klientely pozitívny percentuálny nárast osôb, u ktorých sa podarilo udržať nastavenú zmenu, zlepšenie ich sociálneho fungovania ako aj zlepšenie životnej situácie bez návratu k psychoaktívnej látke, či návratu k škodlivej činnosti
- organizácia rozvinula spoluprácu s psychiatrickými ambulanciami v širšom regióne a prehlbovala spoluprácu s *Odborným liečebným ústavom psychiatrickým Predná Hora*
- ako výrazný úspech organizácia hodnotí spoluprácu so základnými a strednými školami v meste Prešov ale aj v celom regióne v oblasti primárnej prevencie, ktorú realizovala prostredníctvom zážitkových workshopov
- úspešnosť intervencií organizácie v rámci realizácie programov následnej starostlivosti potvrdzujú aj fakty o zamestnanosti klientely, ktorá si udržuje svoje stabilné zamestnanie alebo si krátko po stabilizácii v programoch zamestnanie nájde
- organizácia za úspech pokladá aj personálnu stabilizáciu a plánované rozšírenie pracovného tímu, ktoré uskutočnila v minulom roku

Je však potrebné konštatovať, že finančné zabezpečenie jednotlivých činností poskytovaných sociálnych služieb sa aj napriek veľkej snahe organizácie, podarilo len v minimálnej miere, a to hlavne zazmluvnením služieb Prešovským samosprávnym krajom a minimálnym finančným príspevkom mesta Prešov, aj napriek faktu že občania mesta Prešov tvorili najpočetnejšiu skupinu klientely organizácie. Musíme rovnako konštatovať, že v tomto smere sme cítili nedostatočne dobré nastavené priority najmä Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny pre financovanie tejto cieľovej skupiny formou ambulantnej formy sociálnej práce oproti pobytovým formám a to aj napriek tomu, že organizácia preukazovala efektivitu služieb nielen vo vzťahu k stabilizácii klientely, ale aj vo vzťahu k finančnej náročnosti.

Aj napriek pretrvávajúcej sťaženej finančnej situácii v roku 2016 sa odborníckam a odborníkom organizácie tu, aj za pomoci dobrovoľníckej činnosti, podarilo pokračovať vo vysokej kvalite poskytovaných sociálnych služieb a neodmietla pre nedostatok personálu ani jedinú osobu, ktorá o službu požiadala.

Záverom však je potrebné konštatovať, že pre budúcnosť organizácie v smere zachovania dostupnosti a kvality poskytovaných sociálnych služieb je stav vo financovaní organizácie neudržateľný.

Organizácia má za to, že stav aktuálnych sociálnych služieb, na ktoré je nastavené aj ich financovanie nezodpovedá potrebám klientely. V roku 2017 sa preto organizácia okrem zabezpečenia financovania sociálnych služieb, bude snažiť najmä o hľadanie podpory pre zmenu v tejto oblasti, minimálne na zohľadnenie disparit v rámci regiónov. Domnievame sa, že aktuálne dokumenty o stave drogovej problematiky v Európskej únii ako aj na Slovensku k snahám organizácie môžu výrazne dopomôcť.